

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/en-evvel-esbabi-sevmek>]

[Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#)

Soru

En Evvel Esbabı Sevmek

“İkinci kısım ise, en evvel esbabı sever ve bu muhabbetini Allah’ı sevmeye vesile yapar. Bu kısım muhabbet, topluluğunu muhafaza edemez, dağılır. Ve bazen da kuvvetli bir esbaba rast gelir. Onun muhabbetini mânâ-yı harfiden mânâ-yı ismiye çeker. Helâkine sebep olur. Őayet Allah’a vâsıl olsa da vusulü nâkıs olur.”

En evvel esbabı sevmek nasıl olur? Önce muhabbete buradan başlamak niye zarar versin?

Cevap

“İkinci kısım ise, en evvel esbabı sever ve bu muhabbetini Allah’ı sevmeye vesile yapar. Bu kısım muhabbet, topluluğunu muhafaza edemez, dağılır. Ve bazen da kuvvetli bir esbaba rast gelir. Onun muhabbetini mânâ-yı harfiden mânâ-yı ismiye çeker. Helâkine sebep olur. Őayet Allah’a vâsıl olsa da vusulü nâkıs olur.” (Mesnevi Nuriye osmn.67)

En evvel esbabı sevmek nasıl olur? Önce muhabbete buradan başlamak niye zarar versin?

İnsan önce kâinata bakıyor ve kendisine gönderilen nimetlere ihsanlara nazar ediyor. Bu nimetlerin kendisine gelişinin birçok sebeplerle olduğunu görüyor. Nimetlerin kendisine ulaşma silsilesini muhabbetle izliyor. Ve bu nimetleri Allah bana gönderiyor diye itikad ediyor. Fakat ilk önce hediyeleri seviyor ve bu sevgiden sonra da onu gönderene muhabbet ediyor. Üstadımız bunun zararlı ve yanlış bir yol olduğunu ifade ediyor. Birçok insan maalesef bu hakikati idrak etmediği için veya farkında olmadığı için zarar ediyor. Çünkü kişi Allah’ı zatından dolayı değil verdiği nimetler vasıtasıyla seviyor. Bu nimetler sebeplerle geldiği için bu kişi bu sebepleri göre göre bir müddet sonra farkında olmadan bu sebeblere karşı bir muhabbet beslemeye başlar. Artık bu nimetler üstünde Allah’ın kudret elinden çok

sebepler görünmeye başlar. Hatta bu sebeplerden biri çok kuvvetli görünse Allah muhafaza artık sebepleri tek müessir tek neden olarak görürüz. Herşeyi sebeplerden bilmeye başlarız. Sebepler olmasa bu nimet bana gelmezdi diye yavaş yavaş Allah'ı unutarak ve gaflete dalarak esbab içinde boğuluruz. "Bütün esbab sükût etse Allah yine bana nimetlerini hiçbir sebebi vasıta kılmadan da gönderebilir" inancı zayıflamaya başlar. Her şeyde artık bir sebep arar ve müsebbib'ül esbab-ı unuttur.

(burada "iktiran" bahsi için aşağıdaki linki tıklayınız)

Kedi ve köpeklere bakılırsa bu hakikat anlaşılır. Kediye bir yiyecek verilse kedi o nimetin Allah'tan geldiğini bilerek insanlara eyvallahı olmaz. Köpek ise kırk takla atar ve sahibini canı pahasına korur. Kedi kendisine gelen nimeti sebeplere bağlamadığı ve onlardan bilmediği için nimetin hakiki sahibine güvenir ve muhabbetini ona tevcih eder. Siz olmasanız da bu nimet bana gelir, rızkım sebeplerin elinde değil Allah'ın elindedir der sebeplerden yüz çevirir. Fakat köpek ise tam tersi davranır.

Burada şu nükteyi de görebiliriz.

Kişi nimetlerde bir kusur bir eksiklik gördüğü zaman Allah'a karşı muhabbeti azalır. Şımarık bir çocuğun kendisine verilen hediyeleri beğenmeyip ağlamasına benzer. Çünkü o ilk önce muhabbetini esbaba sarf etmişti. Ve onlardaki güzelliklerden dolayı Allah'ı seviyordu. Fakat bela ve musibetlere uğradığı zaman yani esbaptaki güzellikler kaybolduğunda haşa Allah'a karşı bir sitem ve küskünlük hali baş gösterir. Kendisine gelen bela ve musibetlerin içindeki hakikatleri göremediği için isyana başlar. Veya gelen nimetlerdeki zeval ve fena damgasını gördükçe üzülür kahrolur. Her yediği nimet nikmete zehire dönüşür. Sonrasında ise şikâyet eder ve şekavete uğrar.

Allah'ı seven ve muhabbetini ona veren kişi ise ondan ne gelirse gelsin hiç üzülmez. Sabrının içinde şükür hazinesine kavuşur. Çünkü o zaten sebeplere muhabbet edip ona bel bağlamamıştı. Nimetlerin zeval ve fenasından endişe duymaz. Çünkü kudret hazinesi Allah'ın yanındadır der.

Bu başa gelen bela ve musibetlerde kendi payına düşeni alarak, "bu ondandır, onun elindedir" der, ilaç acı da olsa içer. Mülk onundur, mülkünde istediği gibi tasarruf ederek Eyyüb(as)mın sabrını şiar edinir. Kısa hayatında kazandığı sermayesi ile vazifesini yapmanın verdiği huzur ile huzur-u rahmana vasil olur.

(a.vasi)

Yunus Emre hazretleri ne de güzel söylemiş.

Cana cefa kıl ya vefaKahrın da hoş, lutfun da hoş,Ya derd gönder ya deva,Kahrında hoş, lutfun da hoş.

Hoştur bana senden gelen:Ya hilat-ü yahut kefen,Ya taze gül, yahut diken..Kahrında hoş lutfun da hoş.

Gelse celalinden cefaYahut cemalinden vefa,İkiside cana safa:Kahrın da hoş, lutfun da hoş.

Ger bağ-u ger bostan ola.Ger bendü ger zindan ola,Ger vasl-ü ger hicran ola,Kahrın da hoş,
lutfun da hoş.

Ey padişah-ı Lemyezel! Zat-ı ebed, hayy-ı ezel! Ey lutfu bol, kahrı güzel! Kahrında hoş, lutfun
da hoş.

YUNUS EMRE

-